

Handläggningstider landbaserad vindkraft 2014 till 30/6 2023

På uppdrag åt Svensk Vindenergi

Henrik Westander och Jessica Henryson, 2023-09-28
Westander Klimat och Energi

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
1. Uppdrag och metod	4
2. Samlad bild	5
2.1 Tid från samråd till ansökan.....	5
2.2 Tid från samråd till slutligt beslut.....	5
2.3 Tid från ansökan till slutligt beslut	5
2.4 Tid för beslut i MPD	5
2.5 Tid för beslut i MMD	5
2.6 Tid för beslut i MÖD	5
2.7 Fördelat på 12 MPD	5
2.8 Fördelat på 5 MMD	6
3. Utveckling över tid.....	7
3.1 Tid från samråd till ansökan.....	7
3.2 Tid från samråd till slutligt beslut.....	7
3.3 Tid från ansökan till slutligt beslut	8
3.4 Tid för beslut i MPD	9
3.5 Tid för beslut i MMD	9
3.6 Tid för beslut i MÖD	10
3.7 Fördelat på 12 MPD och 5 MMD över tid	11

Sammanfattning

- Westander Klimat och Energi har fått i uppdrag av Svensk Vindenergi att upprätta en statistisk sammanställning avseende handläggningstider för landbaserade vindkraftsansökningar.
- Vi har kartlagt tidpunkten för beslut i de tolv miljöprövningsdelegationerna (MPD), de fem mark- och miljödomstolarna (MMD) och Mark- och miljööverdomstolen (MÖD).
- För de 285 ansökningar där vi har datum för samråd, har det i genomsnitt tagit 520 dagar (17 månader) från samråd till inlämnad ansökan.
- För de 244 ansökningar där vi har datum för samråd och det fattats ett slutligt beslut, har det i genomsnitt tagit 1 573 dagar (52 månader) från samråd till beslutet i MPD, MMD eller MÖD.
- För de 305 ansökningar där det fattats slutligt beslut, har det i genomsnitt tagit 1 062 dagar (35 månader) från ansökan till beslutet i MPD, MMD eller MÖD.
- För de 320 ansökningar där beslut har fattats av MPD har det i genomsnitt tagit 783 dagar (26 månader) att fatta beslut efter ansökan lämnats in.
- För de 188 ansökningar där beslut har fattats av MMD har det i genomsnitt tagit 422 dagar (14 månader) att fatta beslut efter MPD fattat sitt beslut.
- För de 42 ansökningar där beslut har fattats av MÖD om prövning eller återförvisning har det i genomsnitt tagit 422 dagar (14 månader) att fatta beslut efter MMD fattat sitt beslut.
- När man studerar utvecklingen över tid är det två saker som sticker ut:
 - Under 2018-2022 tog det i genomsnitt 22 månader för MPD att fatta beslut, medan det tog i genomsnitt 32 månader för de 10 beslut som fattades första halvåret 2023.
 - Under 2021 och 2022 tog det i genomsnitt rekordlånga cirka 24 månader för MMD att fatta beslut, medan det under första halvåret 2023 tog i genomsnitt 15,5 månader. Förhoppningsvis är detta början på en positiv trend.
- Notera att den *samlade handläggningstiden* är något längre än vad vi anger av två olika skäl:
 - Dels eftersom statistiken baseras på tidpunkten för det första beslutet av MPD, MMD respektive MÖD, och inte när beslutet vann laga kraft och inte heller tidpunkten för efterföljande beslut i det (fåtal) fall där ansökan återförvisats från högre till lägre instans.
 - Dels eftersom handläggningstiderna dras ned av de ärenden där ansökaren dragit tillbaka sin ansökan på grund av kommunala vetot. Den genomsnittliga tiden för miljöprövade ansökningar är alltså något längre.

1. Uppdrag och metod

Westander Klimat och Energi har fått i uppdrag av Svensk Vindenergi att upprätta en statistikbaserad sammanställning av handläggningstider för landbaserad vindkraft.

Frågorna som skulle besvaras:

- Hur lång tid har det gått från samråd till ansökan lämnats in?
- Hur lång tid har det gått efter ansökan lämnats in till miljöprövningsdelegationernas beslut?
- Hur lång tid har det gått fram till mark- och miljödomstolarnas beslut?
- Hur lång tid har det gått fram till Mark- och miljööverdomstolens beslut?

Westander Klimat och Energi har för detta ändamål granskat vår egen statistik över landbaserade vindkraftsansökningar, där miljöprövningsdelegationen (MPD) har fattat beslut efter den 1 januari 2014.¹

Vi har fördelat all statistik år för år, för att se hur handläggningstiderna har utvecklats. Man bör vara medveten om att antalet beslut blir lågt när man fördelar dessa på 12 olika miljöprövningsdelegationer och nio olika år. I vissa enskilda fall förefaller den långa handläggningstiden också ha berott på den aktör som lämnat in ansökan.

Vi har i hela sammanställningen utgått från datum för besluten, och inte när beslutet vann laga kraft. Det betyder att den *samlade handläggningstiden* varit längre än den angivna, i synnerhet när ett beslut har överklagats till MÖD som valt att inte bevilja prövningstillstånd eller när MMD eller MÖD beslutat att återförvisa ett ärende till lägre instans. Det finns en handfull ansökningar där handläggningen varit mycket komplicerad och där ansökan återförvisats. Vi har i dessa fall utgått från det första beslutet som fattades av MPD, MMD respektive MÖD.

I kommande rapport avser vi att komplettera sammanställningen med information om datum då ansökan den kungjordes av miljöprövningsdelegationen samt tidpunkten för när slutligt beslut av MPD, MMD och MÖD vann laga kraft. Det är också möjligt att särredovisa statistik för ansökningar som återkallats på grund av vetot. Slutligen vore det intressant att mäta den tid det tagit för en vindkraftspark att driftsättas efter den beviljats slutligt tillstånd som vunnit laga kraft.

Det har inte ingått i vårt uppdrag att analysera handläggningstiderna och lämna förslag till hur dessa ska kunna kortas.

¹ Vi har exkluderat två ansökningar som avgjorts av regeringen samt två ansökningar där vi inte funnit information om när ansökan återkallades.

2. Samlad bild

2.1 Tid från samråd till ansökan

För de 285 ansökningar där vi har datum för samråd har det i genomsnitt tagit 520 dagar (17 månader) från samråd till inlämnad ansökan. Statistiken påverkas något av att det är ett antal projekt där det dröjde mycket länge innan ansökan lämnades in. Mediantiden var 418 dagar (14 månader).

2.2 Tid från samråd till slutligt beslut

För de 244 ansökningar där vi har datum för samråd och det fattats ett slutligt beslut, har det i genomsnitt tagit 1 573 dagar (52 månader) från samråd till beslutet i MPD, MMD eller MÖD. Mediantiden var 1 482 dagar (49 månader).

2.3 Tid från ansökan till slutligt beslut

För de 305 ansökningar där det fattats slutligt beslut, har det i genomsnitt tagit 1 062 dagar (35 månader) från ansökan till beslutet i MPD, MMD eller MÖD. Mediantiden var 923 dagar (30 månader).

2.4 Tid för beslut i MPD

För de 320 ansökningar där beslut har fattats av MPD har det i genomsnitt tagit 783 dagar (26 månader) att fatta beslut efter ansökan lämnats in. Mediantiden uppgick till 727 dagar (24 månader).

2.5 Tid för beslut i MMD

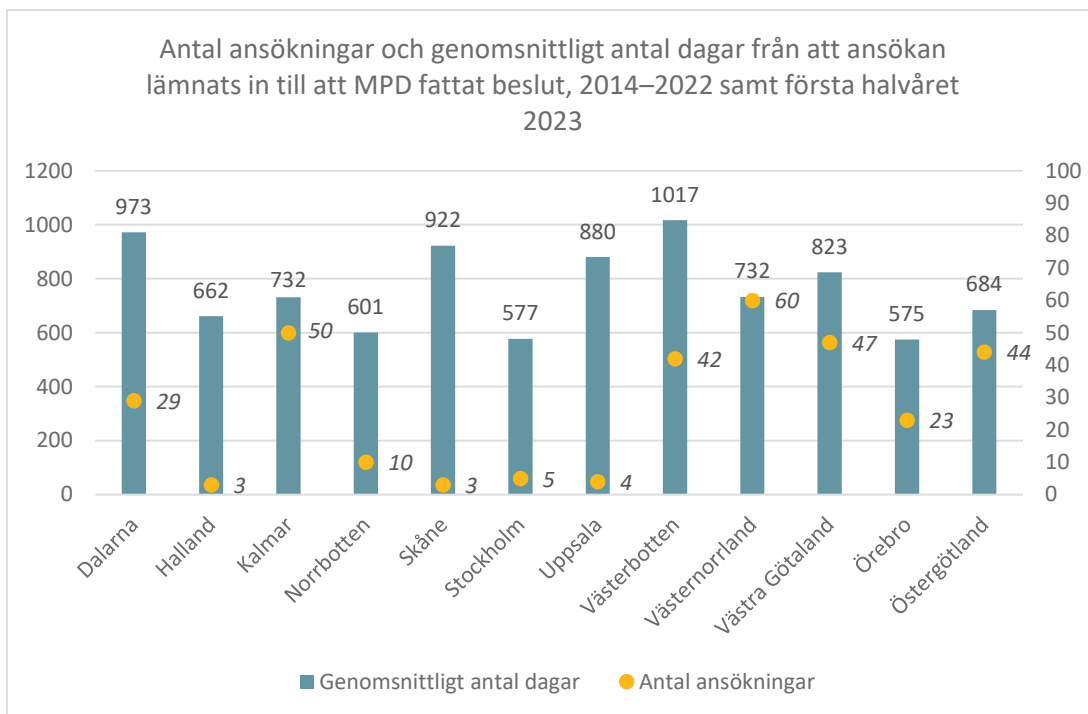
För de 188 ansökningar där beslut har fattats av MMD har det i genomsnitt tagit 422 dagar (14 månader) att fatta beslut efter MPD fattat sitt beslut. Mediantiden uppgick till 344 dagar (11 månader).

2.6 Tid för beslut i MÖD

För de 42 ansökningar där MÖD har beviljat prövningstillstånd har det i genomsnitt tagit 422 dagar (14 månader) att fatta beslut efter MMD fattat sitt beslut. Mediantiden uppgick till 389 dagar (13 månader).

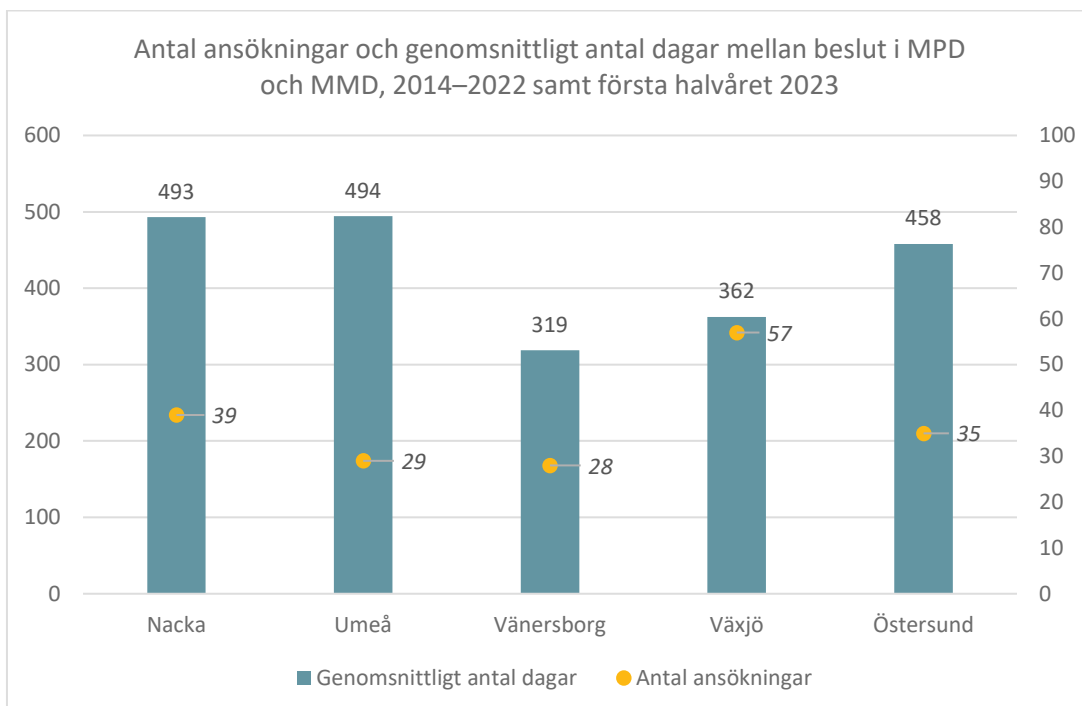
2.7 Fördelat på 12 MPD

MPD har enligt ovan fattat beslut om 320 ansökningar, fördelat på 12 MPD.

2.8 Fördelat på 5 MMD

MMD har enligt ovan fattat beslut om 188 ansökningar, fördelat på 5 MMD.

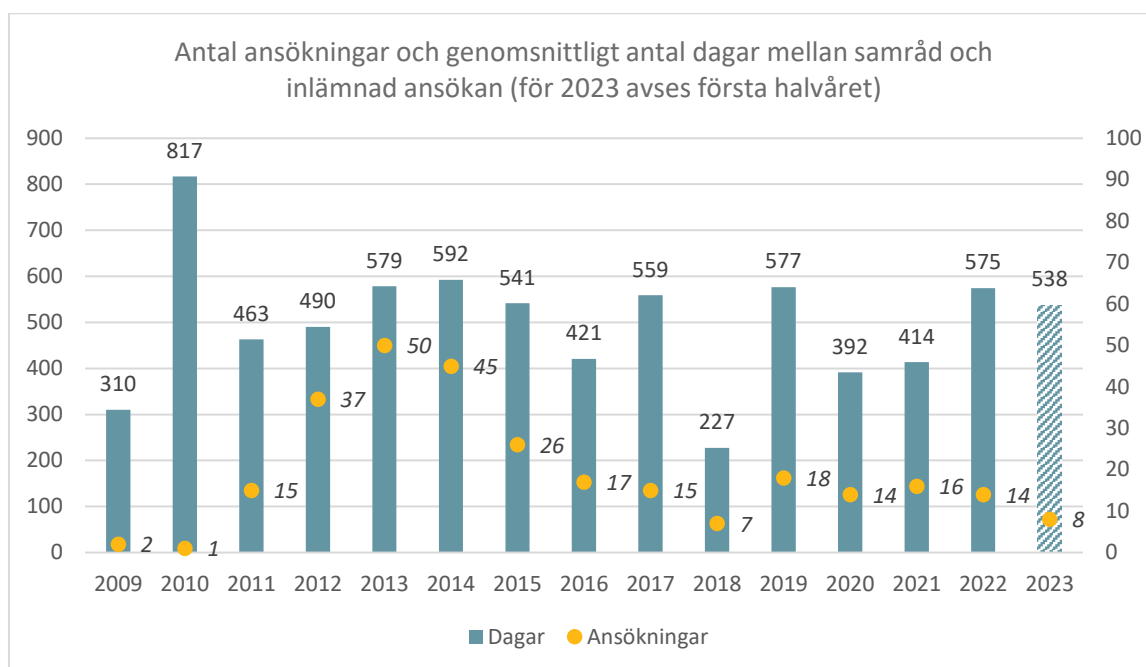

3. Utveckling över tid

3.1 Tid från samråd till ansökan

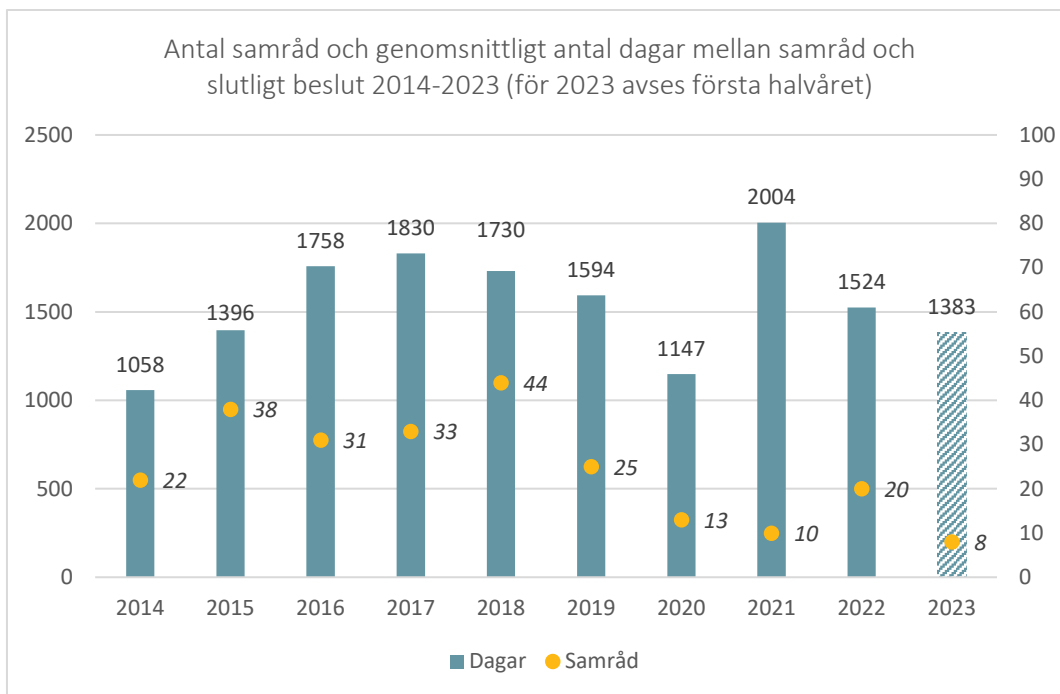
Som sagt: För de 285 ansökningar där vi har datum för samråd, har det i genomsnitt tagit 520 dagar (17 månader) från samråd till inlämnad ansökan.

Nedan framgår hur lång tid det gick mellan det att samrådet inleddes och ansökan lämnades in, baserat på år för när ansökan lämnades in. Notera att statistiken enbart avser ansökningar där beslut fattats i första instans sedan 2014.

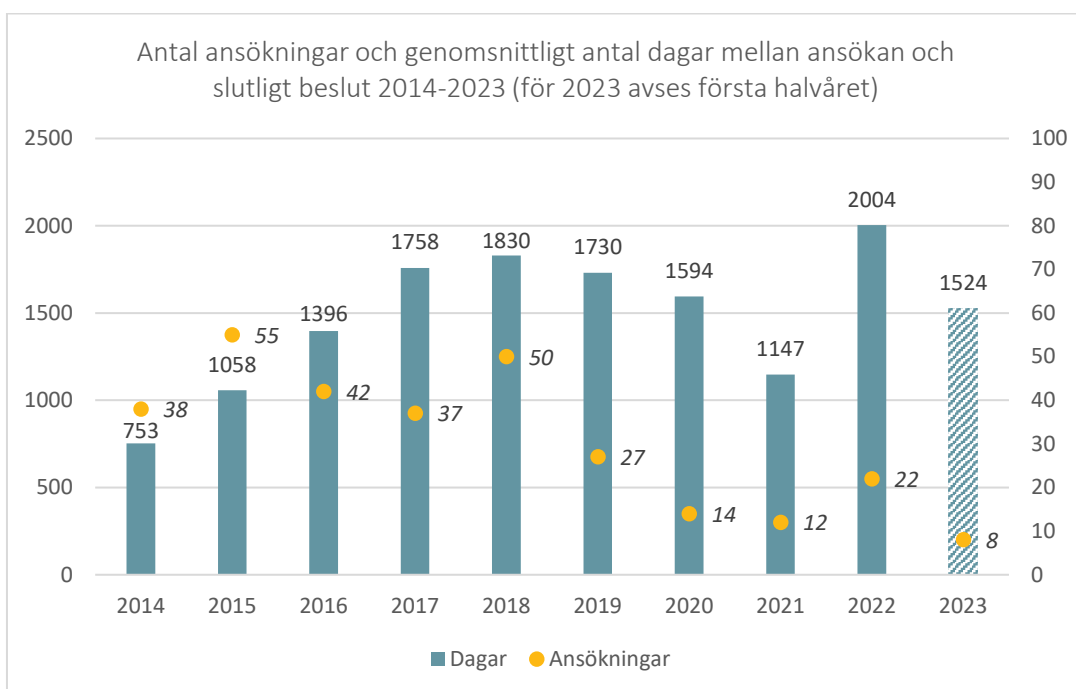
3.2 Tid från samråd till slutligt beslut

Som sagt: För de 244 ansökningar där vi har datum för samråd och det fattats ett slutligt beslut, har det i genomsnitt tagit 1 573 dagar (52 månader) från samråd till beslutet i MPD, MMD eller MÖD. Nedan har vi fördelat statistiken över besluten år för år. Årtalen avser det år senaste instans fattade beslut och inte året då ansökan lämnades in.

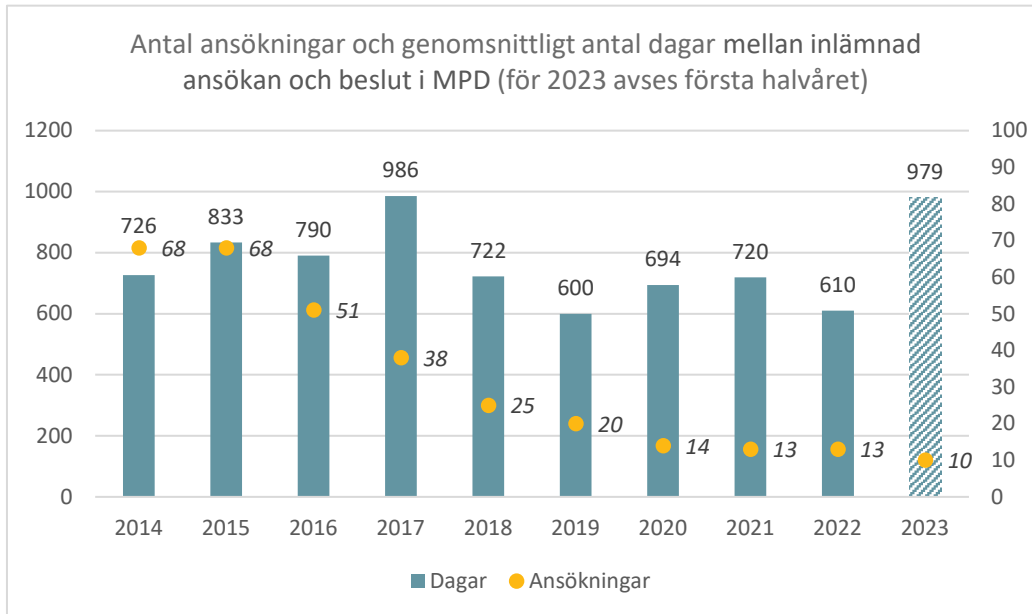
3.3 Tid från ansökan till slutligt beslut

Som sagt: För de 305 ansökningar där det fattats slutligt beslut, har det i genomsnitt tagit 1 062 dagar (35 månader) från ansökan till beslutet i MPD, MMD eller MÖD. Nedan har vi fördelat statistiken över besluten år för år. Årtalen avser det år senaste instans fattade beslut och inte året då ansökan lämnades in.

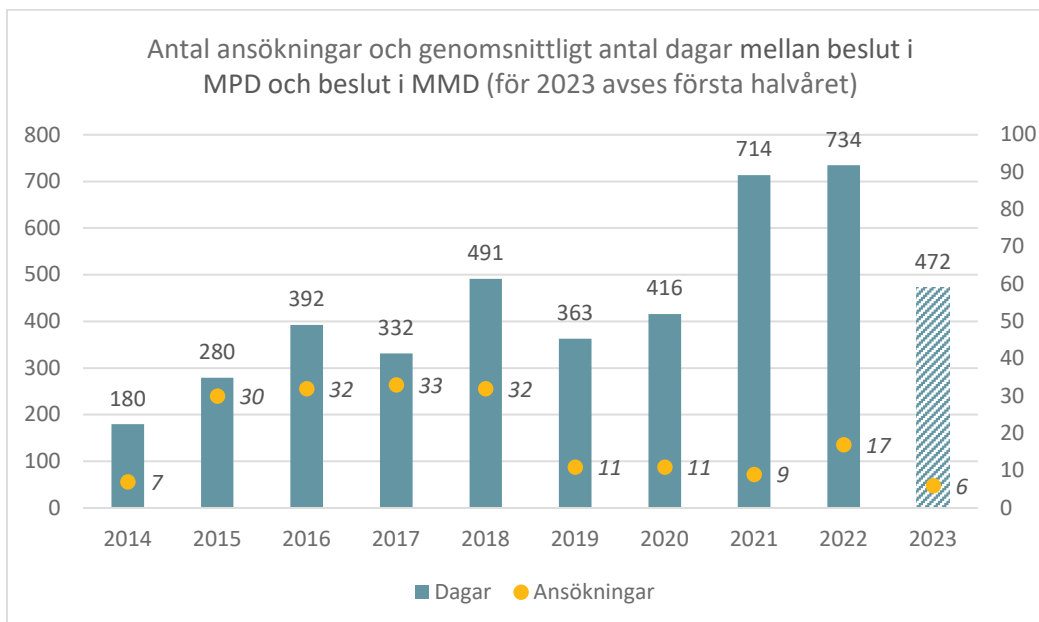
3.4 Tid för beslut i MPD

Som sagt: För de 320 ansökningar där beslut fattats av MPD har det i genomsnitt tagit 783 dagar (26 månader) att fatta beslut efter ansökan lämnats in. Nedan har vi fördelat statistiken över MPD:s beslut år för år. Årtalen avser det år MPD fattade beslut och inte året då ansökan lämnades in.

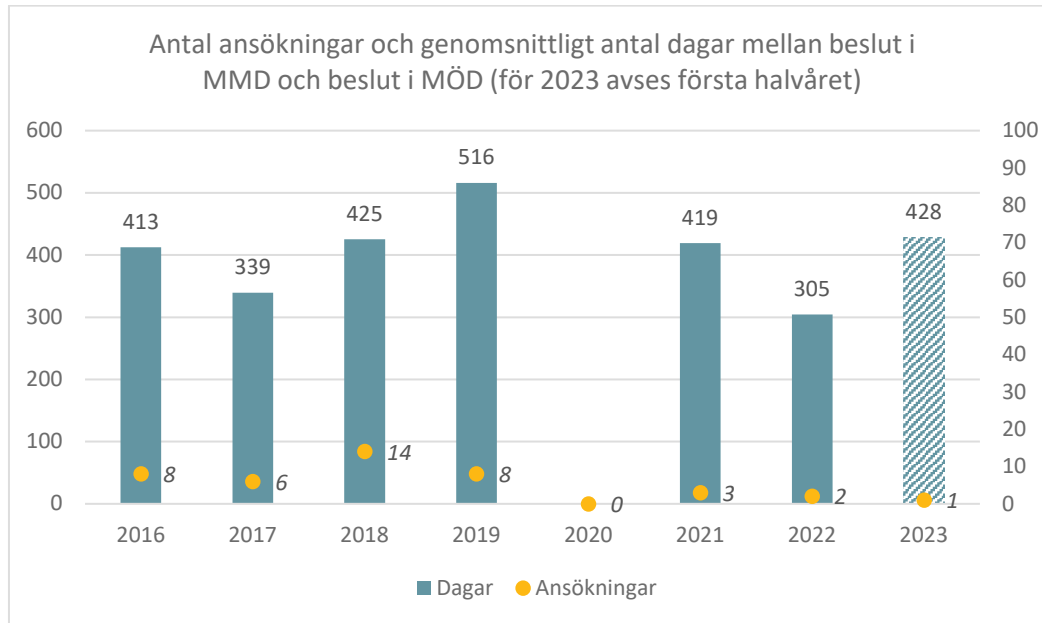
3.5 Tid för beslut i MMD

Som sagt: För de 188 ansökningar där beslut har fattats av MMD har det i genomsnitt tagit 422 dagar (14 månader) att fatta beslut efter MPD fattat sitt beslut. Nedan har vi fördelat statistiken för MMD:s beslut år för år. Årtalen avser det år MMD fattade beslut och inte året då ansökan lämnades in.

3.6 Tid för beslut i MÖD

Som sagt: För de 42 ansökningar där MÖD har beviljat prövningstillstånd har det i genomsnitt tagit 422 dagar (14 månader) att fatta beslut efter MMD fattat sitt beslut. Här är statistiken fördelat på MÖD:s beslut år för år. Årtalen är de år MÖD fattade beslut.

3.7 Fördelat på 12 MPD och 5 MMD över tid

Vi har fördelat statistiken på 12 olika miljöprövningsdelegationer och fem olika mark- och miljödomstolar, och på nio olika år (för 2023 avses första halvåret). Nedan anges antal dagar i genomsnitt, per år, som det tagit MPD för att fatta beslut. Antal ärenden inom parentes.

MPD	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Dalarna	1077 (4)	866 (6)	845 (7)	1070 (6)		899 (2)	1479 (2)	994 (1)	620 (1)	
Halland		1006 (1)			523 (1)					456 (1)
Kalmar	644 (13)	956 (6)	810 (7)	1135 (10)	596 (3)	78 (3)	646 (2)	395 (4)	443 (1)	133 (1)
Norrbottn	662 (2)	440 (2)	615 (1)	312 (2)		1010 (2)	547 (1)			
Skåne			935 (2)	897 (1)						
Stockholm	696 (2)			264 (2)	964 (1)					
Uppsala			937 (2)	824 (2)						
Västerbotten	885 (7)	753 (11)	1054 (4)	1043 (4)	1370 (3)	614 (2)	1428 (1)	1867 (2)	523 (4)	1821 (4)
Västernorrland	521 (6)	983 (16)	703 (16)	1330 (1)	847 (8)	606 (7)	183 (2)	250 (2)	307 (2)	
Västra Götaland	809 (17)	935 (12)	1264 (3)	1265 (5)	354 (4)	668 (1)	403 (3)	197 (1)		121 (1)
Örebro	574 (6)	502 (6)	465 (4)	814 (2)	485 (2)	512 (1)	1115 (1)			677 (1)
Östergötland	680 (11)	699 (8)	648 (5)	850 (3)	502 (3)	652 (2)	405 (2)	784 (3)	833 (5)	562 (2)
Totalt	726 (68)	833 (68)	790 (51)	986 (38)	722 (25)	600 (20)	694 (14)	720 (13)	610 (13)	979 (10)

Nedan anges antal dagar i genomsnitt per år som varje MMD tagit för att fatta beslut. Antal ärenden inom parentes.

MMD	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Nacka	280 (1)	280 (6)	391 (6)	264 (6)	411 (10)		511 (3)	1175 (3)	1043 (4)	
Umeå		463 (5)	547 (5)	451 (5)	487 (3)	507 (3)	680 (2)	358 (2)	351 (2)	633 (2)
Vänersborg	146 (3)	180 (5)	315 (8)	249 (2)	372 (5)	500 (2)		409 (1)	654 (2)	
Växjö	180 (3)	223 (11)	414 (7)	297 (12)	639 (7)	258 (4)	401 (3)	161 (1)	503 (7)	405 (2)
Östersund		345 (3)	344 (6)	381 (8)	545 (7)	217 (2)	160 (3)	808 (2)	1393 (2)	379 (2)
Totalt	180 (7)	280 (30)	392 (32)	332 (33)	491 (32)	363 (11)	416 (11)	714 (9)	734 (17)	472 (6)